Sprawozdanie z działalności
Stowarzyszenia Ekologicznego EKO-UNIA za 2024 r.

I. Realizowane projekty

A. Projekty „Wspieranie zrównoważonej transformacji polskiego kompleksu węgla brunatnego Turów i regionu Dolnego Śląska” i „Turów gotowy na szybszą transformację”

Podczas realizacji projektu kontynuowaliśmy działania mające na celu wstrzymanie budowy nowych i istniejących kopalni odkrywkowych i elektrowni na węgiel brunatny. Naszym głównym zmartwieniem były działania przeciwko kopalni odkrywkowej i elektrowni Turów, a także proces sprawiedliwej transformacji. Region zgorzelecki stracił szansę na otrzymanie wielomilionowego dofinansowania UE z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (FST) na lata 2021–2030.

Działania prawne podejmowane przez nas i inne organizacje w ciągu ostatnich kilku miesięcy doprowadziły do wygranej w sądzie, co okazało się znaczącym sukcesem zarówno prawnym, jak i medialnym. Kontrowersje wokół kopalni odkrywkowej wynikają z niewłaściwej procedury przedłużenia koncesji górniczej na wydobycie węgla brunatnego. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie orzekł, że istnieje ryzyko znacznych szkód środowiskowych dotyczących kopalni Turów i zawiesił decyzję środowiskową dla tego projektu. Następnie Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie uchylił decyzję środowiskową, która przedłużała wydobycie węgla brunatnego w kopalni Turów do 2044 r., wspierając tym samym skargę organizacji ekologicznych.

Jednak obecnie brakuje zdecydowanych działań politycznych, a stała presja ze strony organizacji pozarządowych jest konieczna. Jesteśmy świadkami raczej unikania tematu transformacji. Kwestia transformacji była również tematem kampanii wyborczej do Parlamentu Europejskiego, gdzie strona demokratyczna zdołała utrzymać większość w PE. Nowy rząd znajduje się w trakcie trudnego procesu przywracania praworządności, dlatego kluczowe jest, aby kwestie związane z węglem pozostały na agendzie organizacji i mediów, aby zmotywować decydentów do przeprowadzenia transformacji i przygotowania

konkretnego programu wycofywania węgla. Nadal mamy do czynienia z fragmentacją odpowiedzialności w rządzie za proces transformacji, co utrudnia koordynację całego procesu i skuteczną komunikację z ekspertami i zaangażowanymi organizacjami pozarządowymi. Pod koniec 2024 r. opublikowano ważny raport Fundacji Instrat, w którym stwierdzono, że Turów nie będzie już ekonomicznie opłacalny do 2030 r.
Na przełomie 2024 i 2025 r. nowy rząd mówił o transformacji, jednocześnie unikając decyzji w sprawie Turowa — konkretnie ustalenia harmonogramu wycofywania węgla.

Niewątpliwym sukcesem jest transformacja energetyczna w odkrywkowym regionie górnictwa wschodniej Wielkopolski. Region węglowy przechodzi już transformację górniczą w kierunku efektywności energetycznej (EE) i odnawialnych źródeł energii (OZE). Niektóre jednostki węglowe zostały już trwale wyłączone z eksploatacji. Współpracujemy w ramach Krajowej Koalicji RT-ON, aby usprawnić ten proces.

Największym sukcesem w tym roku było nasze zwycięstwo w sądzie. EKO-UNIA, wraz z Greenpeace, Fundacją Frank Bold i organizacjami z Czech i Niemiec, złożyła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na decyzję Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Dyrektor wydał decyzję środowiskową dla odkrywkowej kopalni Turów, zezwalającą PGE na przedłużenie wydobycia węgla brunatnego do 2044 roku. W marcu sąd uchylił decyzję środowiskową dla kopalni Turów. Oznacza to, że działalność kopalni Turów opiera się teraz na koncesji ważnej tylko do 2026 roku, co pozostawia jej status prawny niepewnym. Sytuacja prawna oczekuje na dalsze rozwiązanie, a my pozostajemy aktywni na każdym etapie procesu prawnego.

Przedstawiliśmy również opracowanie naukowe przygotowane przez dr. hab. Krzysztofa Bodzka (Politechnika Śląska), które wpłynęło na stanowisko sądu. Według opinii dr. Bodzka, elektrownia i kopalnia powinny zakończyć działalność, w całości lub w części, ze względów ekonomicznych do 2030 r. (najpóźniej do 2035 r.), a nowy blok tymczasowo przejść w tryb rezerwowy (w razie niedoborów szczytowego zapotrzebowania).

W grudniu 2024 r. opublikowano ważny i obszerny raport Fundacji Instrat pt. „Zmierzch węgla w Turowie", w którym stwierdzono, że Turów nie będzie już ekonomicznie opłacalny do 2030 r. Raport był zgodny z wcześniejszą opinią dr. Bodzka dotyczącą nieopłacalności wydobycia węgla brunatnego po 2030 r.

W związku z tym część naszych organizacji wnosi skargę do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Wyrok ten pośrednio potwierdza to, o czym organizacje społeczne od lat argumentują w sprawie Turowa — że kopalnia jest szkodliwa dla środowiska i ludzi. Choć jest jasne, że kopalnia będzie musiała zostać zamknięta, wciąż nie ma jasnego i sprawiedliwego planu dla lokalnych mieszkańców. Coraz bardziej oczywiste jest, że potrzebna jest poważna dyskusja wszystkich zainteresowanych stron, w tym rządu, władz lokalnych i społeczności.

Dzięki naszym staraniom Turów ponownie stał się przedmiotem zainteresowania zarówno polskich mediów głównego nurtu, jak i międzynarodowych mediów, takich jak Reuters, Financial Times, Süddeutsche Zeitung i Politico, a także tematem gorących debat politycznych i kluczowym tematem w kampanii wyborczej do Parlamentu Europejskiego w Polsce.

Niestety, temat Turowa przyczynia się do głębokiej polaryzacji i braku odważnych decyzji politycznych liderów, które uwzględniałyby rozwój i przyszłość regionu. Ze względu na kary nałożone na Polskę przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) i koszty wynikające z umowy z rządem czeskim, węgiel brunatny ze złoża Turów jest obiektywnie droższy i coraz bardziej nieopłacalny. Z drugiej strony sytuacja agresji Rosji Putina na Ukrainę doprowadziła do chwilowej znacznej poprawy rentowności produkcji węgla brunatnego i energii elektrycznej, w tym w Elektrowni Turów. W ciągu ostatnich sześciu miesięcy Turów pokrył około 5,5% zapotrzebowania Polski na energię, a nasz ekspert prognozuje podobną wartość na cały rok (w porównaniu do około 3% w 2019 i 2020 roku, przed uruchomieniem nowego bloku).

Czynniki zewnętrzne pozytywnie wpływają na projekt, takie jak bardziej przychylna opinia publiczna, gwałtownie rosnące koszty energii elektrycznej z węgla dla konsumentów (w tym ceny ogrzewania dla mieszkańców Bogatyni), rosnące ceny CO2, rosnący udział energii odnawialnej w miksie energetycznym Polski i Europy, globalna sytuacja gospodarcza, konieczność przebudowy systemu elektroenergetycznego z powodu agresji Rosji, wycofywanie się banków i ubezpieczycieli z węgla, nowe europejskie cele klimatyczne.
Od 2021 roku w mieście Opolno-Zdrój, znanym z zabytków i zagrożonym zniszczeniem przez kopalnię Turów, regularnie odbywają się wydarzenia kulturalne i artystyczne. Wydarzenia te pomagają mieszkańcom docenić wartość i przyszłość swojego miasta, zamiast skupiać się wyłącznie na jego potencjalnym zniszczeniu. Wspólnie z prawnikami współpracującymi z Greenpeace wygraliśmy kilka spraw w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym, gdzie złożyliśmy skargi na bezczynność władz (wojewódzkiego konserwatora zabytków i ministra kultury). Sprawy te są w toku i dzięki naszym staraniom w drugiej połowie 2024 roku zostały nagłośnione przez media.

Współpracujemy z Koalicją „RT-ON", a także z naukowcami, np. poprzez seminarium Smart Energy i jego założyciela, profesora Jana Popczyka z Politechniki Śląskiej, a także współpracując z Marcinem Popkiewiczem, znanym i szanowanym rzecznikiem kwestii energetycznych i klimatycznych.

Jesteśmy aktywni w podregionie wałbrzyskim na Dolnym Śląsku — regionie, który otrzymał dofinansowanie z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji UE, umożliwiając transformację społeczno-energetyczną. Transformacja ta mogłaby służyć jako model dla podregionów zgorzeleckiego i turowskiego w przyszłości. W wyniku wyborów EKO-UNIA zasiada obecnie w Komitecie Monitorującym Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska na lata 2021-2027, gdzie mamy głos w kierowaniu funduszy UE na zielone inicjatywy, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania praworządności. Tworzymy nieformalny sojusz z innymi organizacjami pozarządowymi i przedstawicielami samorządu lokalnego, co wspiera realizację naszych celów.

Magazyn Odpowiedzialny Inwestor

Jesteśmy założycielami i autorami „Odpowiedzialnego Inwestora", oficjalnego tytułu prasowego wydawanego przez EKO-UNIĘ.

W tym roku znacznie zwiększyliśmy częstotliwość naszych publikacji. Od początku projektu na stronie internetowej czasopisma opublikowano 50 artykułów, obejmujących bieżące wydarzenia zarówno krajowe, jak i międzynarodowe.

Udzieliliśmy patronatu medialnego konferencji pt. „Autonomia energetyczna gmin – energia obywatelska", zorganizowanej przez Porozumienie dla Trójziemia, Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA i Fundację RT-ON.

Włączyliśmy się w akcję „Bruksela to nie kurort!" organizowaną przez Szkołę Liderów, której celem jest podniesienie świadomości na temat udziału w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Relacjonowaliśmy również największą debatę z udziałem kandydatów do Parlamentu Europejskiego i ekspertów ds. energii.

Dołączyliśmy do Międzynarodowej Akcji Czysta Odra, która nagłośniła katastrofę ekologiczną na Odrze spowodowaną zrzutem słonej wody z kopalni węgla i miedzi. Chcemy wywierać presję na kopalnie, aby wdrażały nowoczesne rozwiązania.

W kwietniu ukazał się wywiad pt. „Czy Turów przestanie tracić młodych ludzi? Prof. Katarzyna Majbroda: „Potrzebujemy pozytywnej opowieści o przyszłości" z udziałem antropologa z Uniwersytetu Wrocławskiego. Promujemy odnawialne źródła energii (OZE), np. obalając mity związane z produkcją biogazu w rozmowie z dr. hab. Henrykiem Majchrzakiem, profesorem Politechniki Opolskiej.

Podnieśliśmy świadomość na temat kwestii zabytków w pobliżu kopalni Turów. Włączyliśmy się w promocję wydarzenia „Siła kobiet w transformacji regionu zgorzeleckiego".

Wsparliśmy również komunikację raportu Fundacji Instrat pt. „Zmierzch węgla w Turowie", publikując trzy artykuły podejmujące ten temat. Przez wiele miesięcy pracowaliśmy nad nawiązaniem współpracy z Onet.pl, co teraz zostało osiągnięte! Dzięki temu nasze artykuły mają znacznie szerszy zasięg i większy wpływ na szeroką publiczność.

Wydawnictwa i newslettery prowadzone przez Stowarzyszenie

a) **Biuletyn internetowy „Pod Prąd" Koalicji „Rozwój TAK – Odkrywki NIE"**

Kontynuujemy wydawanie „Pod Prąd". Czytelnicy mogli przeczytać artykuły i komentarze na temat sytuacji kopalń odkrywkowych węgla brunatnego w Polsce i za granicą, działalności Koalicji „RT-ON" itp. W ramach tego projektu wydaliśmy 12 numerów. Biuletyn ukazał się na naszej stronie internetowej: Zielona Brama www.eko.org.pl i został wysłany na adresy z naszej listy mailingowej – ponad kilkaset osób. Biuletyn jest również publikowany na platformie wysokiego szczebla „Inteligentna Energetyka" prowadzonej przez grupę naukowców z Politechniki Śląskiej (zespół prof. Popczyka).

b) **„Energia dla Klimatu"** – wydawanie regularnego przeglądu wiadomości internetowych

Kontynuowaliśmy redagowanie i publikację wydań „Energii dla Klimatu", które zostały wysłane na listę mailingową członków Koalicji, mieszkańców gmin objętych projektem i innych zainteresowanych stron (kilkaset adresów). W ramach tego projektu opublikowaliśmy 12 wydań. Biuletyn zawierał artykuły naszych felietonistów oraz materiały z różnych źródeł medialnych, doniesienia i komentarze na temat energetyki i ochrony klimatu. Biuletyn jest również publikowany na platformie wysokiego szczebla prowadzonej przez

grupę naukowców z Politechniki Śląskiej (zespół prof. Popczyka). W każdym numerze „EC" znajduje się również autorska kolumna redakcyjna podsumowująca najważniejsze wydarzenia w dziedzinie energetyki konwencjonalnej, energetyki odnawialnej, klimatu i niskiej emisji w Europie i na świecie.

c) **„TEPP Obserwator" (Obserwator Transformacji Energetycznej Ponad Podziałami)**
Jest to kompleksowy zbiór informacji o publikacjach i wydarzeniach związanych z transformacją energetyczną w Polsce, Europie i na świecie. Jest on wysyłany do setek kontaktów, które zebraliśmy przez 10 lat naszych kampanii oraz we współpracy z innymi organizacjami pozarządowymi i platformami. Biuletyn będzie również publikowany na wysokiej rangi platformie kierowanej przez grupę naukowców z Politechniki Śląskiej (zespół prof. Popczyka). Do tej pory ukazało się 12 wydań, wzbogaconych o felietony i briefingi prasowe przygotowane przez ekspertów i autorów, z którymi współpracujemy.

B. Kontynuacja projektu Eko Obywatel- interwencje środowiskowe w 2024r

W 2023 roku Stowarzyszenie EKO-UNIA kończyło realizację projektu pod nazwą „**Eko Obywatel – wsparcie interwencji i zmian systemowych"** z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy, finansowanego z Funduszy EOG. Projekt zakończył się z końcem roku.

Celem projektu było zwiększenie aktywności obywateli w zakresie działań strażniczych na rzecz środowiska, klimatu oraz lasów. Projekt odpowiadał na potrzeby osób na każdym poziomie zaawansowania dotyczącego aktywności społecznej – zarówno osoby indywidualne, jak i doświadczone w działaniu, nieformalne lub formalne grupy, mogą uzyskać nasze wsparcie.

W ramach projektu uruchomiliśmy Punkt Doradczo-Interwencyjny działający w siedzibie, zrealizowano blisko 200 działań interwencyjnych i przygotowano we współpracy z naukowcami kilkadziesiąt opinii eksperckich, w tym przeważającą ilość na obszarze województwa dolnośląskiego.

W 2024 roku zdecydowaliśmy się kontynuować działania punktu informacyjnego i wsparcie prawne i eksperckie dla różnych grup społecznych, które wciąż się do nas zgłaszają. Obecnie te działania prowadzone są w ramach środków własnych z biura EKO-UNII. Prowadzi je nadal doświadczona przyrodniczka- ornitolog Anna Adamczyk. Staramy się trzymać następujących zasad:

- pomagamy osobom, grupom, które chcą same sobie pomóc

- zabiegamy o udział finansowy tych grup w zdobyciu środków na pomoc prawną lub merytoryczną dotyczącą danej sprawy

- analizujemy, za każdym razem interwencje, aby nie uczestniczyć w sporach sąsiedzkich, czy innych nie mających znaczenia dla ochrony przyrody czy środowiska

- po analizie, jeśli jest taka potrzeba i nie ma innej możliwości, występujemy w charakterze strony w danej sprawie

C. Przygotowanie i promocja raportu pt. *"Wakacje ze śmieciami, czyli co zostawiamy po sobie w miejscach wypoczynku"*

Każdego roku w gminach turystycznych zbiera się tony śmieci z nielegalnych wysypisk, a koszt tych działań jest liczony setkach tysięcy złotych — wynika z raportu "Wakacje ze śmieciami, czyli co zostawiamy po sobie w miejscach wypoczynku" wydanego przez Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA. Nowy rok, dzięki startowi systemu kaucyjnego, powinien przynieść poprawę. Nie rozwiąże jednak całkowicie problemu, ponieważ najczęściej zostawiane śmieci nadal będą poza systemem.

W publikacji uwzględniono dane pochodzące od partnerów raportu: Akcja Czysta Odra, Fundacja Nasza Ziemia, Sprzątanie Świata, Sprząta MY ze Świadomością, Trash Hero Wrocław oraz od ekologa i podróżnika Dominika Dobrowolskiego.

https://eko-unia.org.pl/wakacje-ze-smieciami-czy-system-kaucyjny-oczysci-srodowisko/

Ponda to zorganizowaliśmy debatę pt. „Wakacje ze śmieciami. Czy system kaucyjny oczyści środowisko?", która odbyła się 24 września 2024 o godz. 12:00 w Centrum Prasowym Foksal przy ul. Foksal 3/5 w Warszawie.

Rozmowa dotyczyła wniosków z raportu wydanego niedawno przez stowarzyszenie. Eksperci dyskutowali o skuteczności ustawy kaucyjnej, ponieważ nie wszystkie uciążliwe i często wyrzucane do środowiska opakowania zostały objęte systemem.

W debacie wzięła udział Anita Sowińska, wiceminister w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, a także eksperci związani z branżą GOZ.

https://eko-unia.org.pl/wakacje-ze-smieciami-czy-system-kaucyjny-oczysci-srodowisko/

II. Działania statutowe i inicjatywy poza-projektowe - udział w interwencjach, seminariach, spotkaniach, inicjatywach itp.

1) AKCJA CZYSTA ODRA

Jako koordynator regionalny Stowarzyszenie EKO-UNIA - prowadzące inicjatywę „Sprzątamy ze świadomością''- wzięło udział w **trzeciej edycji międzynarodowej akcji „Akcja Czysta Odra''.**

W ciągu zaledwie dziesięciu dni do działań udało się zaangażować 21 tys. tysięcy wolontariuszek i wolontariuszy z Polski, Czech i Niemiec, a zebrać aż 165 ton śmieci., co niechlubnie pobiło poprzednie wyniki Akcji. Wolontariusze sprzątali brzegi Odry na całej jej długości, a także jej dopływy, m.in. Wartę, Nysę Kłodzką, Nysę Łużycką, Bóbr, Troję, Oławę, Pełcznicę, Prudnik. W tym roku wśród odpadów naleziono: stary sprzęt AGD, meble, odpady budowlane, telewizor kineskopowy, stare ubrania, torby podróżne, worki śmieci komunalnych, styropian i dużą ilość odpadów kosmetycznych. W jednym z miejsc, na odcinku zaledwie 30 metrów, udało się zebrać ponad tonę śmieci. W akcji wzięli udział mieszkańcy i lokalne władze nadrzecznych miejscowości, organizacje społeczne, ratownicy Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, druhowie z ochotniczych straży pożarnych, szkoły, wędkarze i straż rybacka oraz nurkowie.

„Akcja Czysta Odra"- zainicjowana przez Dominika Dobrowolskiego, przed 1989r działacza opozycyjnego Ruchu „Wolność i Pokój", dziś znanego i nagradzanego ekologa i podróżnika- ma nie tylko wymiar ekologiczny, ale również silny wymiar społeczny – integruje lokalne społeczności, buduje współodpowiedzialność za wspólne dobro i wzmacnia więzi międzyludzkie poprzez wspólne działanie na rzecz środowiska naturalnego. Ma silną rolę edukacyjną zarówno wobec dzieci, które licznie przybywają na akcję wraz ze szkołami czy ze swoimi opiekunami, jak i wobec dorosłych. Jest to przykład współpracy ponad granicami i sektorami. Ludzi, którym zależy na czystej rzece i przyszłości kolejnych pokoleń.

2) Interwencje w 2024r - najważniejsze sprawy (niekiedy wykraczające poza czas sprawozdania jednorocznego)

1. Uratowane drzewa na gliwickim osiedlu. Na jednym z gliwickich osiedli udało się ocalić trzy kilkudziesięcioletnie wierzb, które pierwotnie miały zostać wycięte z powodu domniemanego złego stanu zdrowotnego. Dzięki zaangażowaniu mieszkańców, którym zależało aby drzewa z którymi są silnie związani wciąż pozostawały w miejskim krajobrazie oraz wsparciu specjalisty, przeprowadzono ponowną ocenę stanu drzew. Wykazane zostało, że drzewa nadal mogą bezpiecznie rosnąć i pełnić swoją ważną rolę w przestrzeni miejskiej. W rezultacie odstąpiono od planowanej wycinki, a drzewa przez najbliższe lata wciąż pozostaną cennym elementem osiedlowego krajobrazu

2. Spór o drzewo w Poznaniu.

Stowarzyszenie- na prośbę mieszkańców- **aktywnie zaangażowało się w próbę ochrony drzewa na jednym z poznańskich osiedli, dążąc do znalezienia alternatywnego**

rozwiązania dla planowanej wycinki, która była spowodowana zarówno czynnikami społecznymi jak i obawami o stan drzewa. Zainicjowało również działania mające na celu nawiązanie dialogu z lokalną społecznością. Z inicjatywy grupy mieszkańców chcących upewnić się czy drzewa nie da się uratować, na zlecenie stowarzyszenia przygotowano szczegółową opinię dendrologiczną, która miała na celu ocenę potencjalnych zagrożeń związanych z obecnością drzewa oraz możliwości ich eliminacji. Ekspert wykazał, że drzewo przy odpowiedniej pielęgnacji nie będzie stanowiło zagrożenia dla mieszkańców mimo że w obecnej chwili takie zagrożenie istnieje. Mimo tej opinii zdecydowano o wycince drzewa. Sprawa została rozpatrzona również przez Ministerstwo Kultury. Podjęto ostateczną decyzję o wycince drzewa, z jednoczesnym nakazaniem wykonania nasadzeń zastępczych w miejscu usuniętego drzewa. Sprawa choć nie zakończyła się uratowaniem drzewa, to wciąż pokazuje, jak ważną rolę zieleń odgrywa w życiu mieszkańców. Choć opinie w tej kwestii były podzielone — część mieszkańców opowiadała się za wycinką, inni za jej ochroną — inicjatywa ta pokazała jak duże emocji budzi temat zarządzania zielenią i jak jest istotny dla społeczności. Takie działania, choć może nie zawsze kończą się po naszej myśli, są ważne, bo pomagają budować świadomość o tym, jak wiele znaczenia mają drzewa w miejskim życiu, a także dają impuls do dalszych rozmów na temat ochrony przyrody i zarządzania zielenią w miastach.

3. Ochrona ptaków krajobrazu rolniczego.

EKO-UNIA aktywnie uczestniczyła (to działanie trwałe realizowane w kolejnych latach) w lokalizowaniu nowych stanowisk ptaków takich jak sowa płomykówka czy pójdźka, które ze względu na swoją specyfikę wymagają wsparcia w formie ochrony czynnej. Uczestniczyliśmy w wieszaniu budek lęgowych dla tychże ptaków i angażujemy miejscową społeczność w ich ochronę. Nasze działania są silnie powiązane z lokalną społecznością – poprzez rozmowy z mieszkańcami, informowanie ich o obecności tych cennych gatunków i zachęcanie do wspólnych działań ochronnych. Angażowanie społeczności w takie inicjatywy ma na celu nie tylko poprawę warunków życia ptaków, ale także budowanie świadomości ekologicznej i odpowiedzialności za otaczającą przyrodę.

4. Zawiadomienie do Ministerstwa Klimatu i Środowiska ws. nieprawidłowości w nadleśnictwie. Złożyliśmy zawiadomienie do Ministerstwa Klimatu i Środowiska o podejrzeniu poważnych nieprawidłowości i nadużyć, do których ma dochodzić na terenie jednego z nadleśnictw. Zebrane wskazują na możliwość naruszania przepisów dotyczących gospodarki leśnej oraz ochrony środowiska. Sprawa jest wyjątkowo niepokojąca. Z tego względu zwróciliśmy się bezpośrednio do Ministerstwa z wnioskiem o podjęcie pilnych działań wyjaśniających, kontrolnych oraz – jeśli zajdzie taka konieczność – prawnych.

5. Stowarzyszenie interweniowało w sprawie ochrony ptaków na budynku marketu w Olsztynie. Na obiekcie zamontowano moduły z kolcami skierowanymi do wnętrza wnęk na budynku, co stwarza bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia ptaków, szczególnie gołębi miejskich. Jeden z ptaków został znaleziony martwy z poważnymi obrażeniami. Obecna metoda odstraszania jest nie tylko niehumanitarna, ale również sprzeczna z zaleceniami Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz może naruszać art. 52 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. Zwróciliśmy się do zarządu sieci handlowej do której należy budynek z prośbą o zastosowanie bardziej bezpiecznych rozwiązań, takich jak spirale druciane czy moduły gumowe, które nie stwarzają ryzyka dla dzikich zwierząt.

6. Rzeki Soła i Wisła. Zgłosiliśmy zagrożenie szkodą w środowisku w związku z występowaniem nagłych wahań poziomu wody na rzekach Sole i Wiśle, co prowadzi do śmierci wielu gatunków organizmów wodnych i istotnie oddziałuje na środowisko przyrodnicze. Sprawa ta ze względu na swój skomplikowany charakter jest obecnie rozpatrywana w Regionalnej Dyrekcji Środowiska, a my ją na bieżąco monitorujemy.

7. Budowa spalarni odpadów na terenie Wrocławia lub w jej okolicach.

Temat wciąż był kontynuowany. Sprawa wciąż jest monitorowana, w związku z czym między innymi złożyliśmy oficjalne uwagi do projektowanego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia, podkreślając, że dokument ten nie przewiduje budowy spalarni odpadów komunalnych na wskazanych obszarach miasta. Uznajemy to za właściwy kierunek zgodny z zasadą przezorności oraz ochrony zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego.

3) Udział w najważniejszych spotkaniach, konferencjach, demonstracjach – wybór miesiąc po miesiącu w 2024r

Styczeń
Udział i dyskusja o postępach transformacji energetycznej i gospodarczej na Kongresie Partii Zieloni w Łodzi

Luty
Narada w Fundacji Instrat we Warszawie wraz z przedstawicielką Franka Bolda na temat konieczności przygotowania niezależnej oceny roli kompleksu Turów w transformacji energetycznej Polski- zaowocowała po koniec roku 2024 obszernym, wieloaspektowym Raportem Instratu „Zmierzch węgla w Turowie

Marzec- Kwiecień
Warszawa- udział przedstawiciela EKO-UNII w spotkaniach i grupach roboczych Ogólnopolskiej Narady Leśnej, praca nad kryteriami, logistyką wyłączanie LP z gospodarowania na rzecz lasów cennych przyrodniczo oraz lasów społecznych- docelowo 20 % powierzchni

Maj

Uczestniczyliśmy w Koninie (14 maj) w ważnej konferencji dotycząca sprawiedliwej transformacji https://pracapoweglu.pl/konferencja/

Czerwiec
„Radni nie bądźcie bezradni". Uczestniczyliśmy w trakcie uroczystej sesji Rady Miejskiej Wrocławia w pikiecie dotyczącej zanieczyszczenia smogiem. Domagaliśmy się poprawy jakości powietrza, zwróciliśmy uwagę na ciągły problem smogu, który truje mieszkańców Wrocławia przez cały rok. W trakcie protestu podkreślono potrzebę stworzenia strefy czystego transportu, obejmującej szerszy obszar miasta, niż pierwotnie zaproponowano.

Sierpień,

Uczestniczyliśmy w konferencji medialnej organizowanej przez Koalicję Czas na Odrę, podczas której omawiano kryzys ekologiczny dotykający rzekę. Wspólnie z innymi organizacjami ekologicznymi, apelowaliśmy o pilne działania w celu powstrzymania dalszego zanieczyszczania Odry, w tym zmiany przepisów dotyczących zrzutów solanek przemysłowych. Eksperci podkreślili konieczność wprowadzenia wyższych opłat za zrzut soli oraz przyspieszenia działań na rzecz renaturyzacji doliny Odry.

Podczas konferencji zwrócono również uwagę na kluczową rolę inicjatyw obywatelskich, które od początku katastrofy działały na rzecz ochrony rzeki. Apelowaliśmy o stworzenie funduszu grantowego wspierającego te działania oraz szybkie wdrożenie projektów mających na celu poprawę jakości wód i odbudowę naturalnych ekosystemów. Wierzymy, że tylko dzięki skoordynowanym działaniom rządu, organizacji społecznych oraz lokalnych mieszkańców możliwe będzie ratowanie Odry przed kolejnymi katastrofami.

Wrzesień
Aktywne uczestnictwo, też w mediach w tym TVP 3 w ocenie powodzi w woj. dolnośląskim oraz opolskim i konieczności zmian gospodarki wodnej również w ramach Koalicji Ratujmy Rzeki

Październik
Udział w konsultacjach rządowego dokumentu. Przygotowanie i wysłanie obszernej opinii do ważnego dokumentu dla Polski i UE – Krajowego Planu Energii i Klimatu obejmującej zasadniczą krytykę zapisów dotyczących przecenionej roli energetyki jądrowej a nie dowartościowanie energetyki rozproszonej - oddolnej i obywatelskiej.

Listopad

Uczestniczyliśmy, jako jeden z podmiotów pozarządowych, w spotkaniach dotyczących Lasów Społecznych w rejonie Aglomeracji Wrocławskiej, gdzie wspólnie z innymi organizacjami reprezentującymi interesy społeczne, braliśmy udział w rozmowach z przedstawicielami Lasów Państwowych, gmin oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. W trakcie tych spotkań, w których uczestniczyli także posłowie oraz przedstawicielka Ministerstwa Klimatu i Środowiska, wypracowano kompromis dotyczący ochrony lasów, który wiązał się z pewnymi ustępstwami ze strony różnych uczestników.

Grudzień
Wrocław, Eko-Centrum – spotkanie i dyskusja Ogólnopolskiej Koalicji Rozwój- Tak. Odkrywki-Nie o sytuacji w regionach węglowych oraz o planach na kolejny rok.

4) Działalność edukacyjna

Prowadziliśmy spacery przyrodnicze we Wrocławiu oraz gminach ościennych. Podczas tych spotkań, uczestnicy mieli okazję poznać wiedzę i doświadczyć otaczającej ich przyrody. Dowiadywali się o zagrożeniach, które wpływają na jej przyszłość oraz poznawali konkretne działania, które mogą pomóc w jej ochronie.
Spacerując po parkach, lasach i terenach zielonych, rozmawialiśmy o różnorodności

gatunków roślin i zwierząt, w tym o gatunkach synantropijnych, które przystosowały się do życia w bliskim sąsiedztwie człowieka. Zajmowaliśmy się również problemem rosnącej liczby gatunków inwazyjnych, które stanowią realne zagrożenie dla lokalnych ekosystemów. W trakcie tych rozmów **uczestnicy dowiadywali się o roli ptaków w utrzymaniu równowagi ekologicznej oraz o znaczeniu różnorodności biologicznej w miastach**.
Kolejnym istotnym tematem była rola zieleni w miastach, zarówno dla bioróżnorodności życia mieszkańców. Podkreślaliśmy, jak ważne jest utrzymanie i rozwój terenów zielonych w miastach, a także omawialiśmy formy ochrony przyrody w przestrzeni gęsto zaludnionej. Dodatkowo, poruszaliśmy kwestie związane z rolnictwem, leśnictwem oraz retencją wodną, zwracając uwagę na to, jak kluczowe są te aspekty w zarządzaniu zasobami naturalnymi w kontekście zmian klimatycznych.
Zajęcia miały na celu nie tylko przekazanie wiedzy, ale także integrację lokalnych społeczności zainteresowanej otaczającą ją przyrodą. Społeczności nie tylko polskiej, ale również ukraińskiej, ponieważ w naszych spacerach uczestniczyli również obywatele Ukrainy.

III. Działania związane z ochroną cennych przyrodniczo łąk w 2024r

EKO-UNIA gospodarowała nadal w 2024 roku na dzierżawionych łąkach w powiecie oleśnickim i sycowskim oraz na dużym areale na terenie Pogórza Izerskiego.

Robiliśmy doroczną dokumentację fotograficzną łąk, w szczególności storczyków (niestety wyraźnie jest ich coraz mniej), a także różnych gatunków motyli oraz innych zwierząt. Latem- zgodnie z zaleceniami ekspertyz przyrodniczych i planów rolnośrodowiskowych- zleciliśmy naszym wykonawcom koszenie i zbiór siana. Prace były wykonywane od połowy czerwca po koniec sierpnia i we wrześniu. Obserwujemy na niektórych wykaszanych łąkach ostatnio spadek ilości, ale też przemieszczanie się, cennych gatunków roślin, jak np. storczyka szerokolistnego. Niestety widać również stałą inwazję obcego gatunku - nawłoci kanadyjskiej i pokrzyw (min. łąki w Dąbrowie i koło Twardogóry)
W roku 2023/24 rozpoczynaliśmy 5–letni plan rolnośrodowiskowego, który realizujemy na podstawie przygotowanej ekspertyzy przyrodniczo-środowiskowej dla łąk, na których gospodarujemy.
Jesienią poszerzyliśmy o pas ok 10 m zarastającą krzewami i drzewami łąkę storczykową koło Twardogóry.

W roku 2024 gospodarowaliśmy na nowych łąkach, które bronił Społeczny Komitetu Łąk Mokrzańskich. Wydzierżawiliśmy od Agencji 9,5 ha tych cennych łąk miedzy zabudową na ul. Dolnobrzeskiej w Leśnicy oraz Lasem Mokrzańskim. Wykonano wiosną 2024r dwukrotnie karczowanie drzew i krzewów zarastających te łąki, zostawiając kępy wierzby, korzystnej dla owadów i motyl i a latem zostały one po raz pierwszy od wielu lat wykoszone

Trzymaliśmy się założenia szybszego (czerwiec)wykaszania gatunków inwazyjnych jak nawłoć kanadyjska, na najcenniejszych łąkach.

IV. Tworzenie stron, promocja działań w Internecie, obecność w mediach

W 2023 i 2024 korzystaliśmy z sytuacji po covidowej, w której znajomość narzędzi cyfrowych stała się powszechna.

Stowarzyszenie wykupiło i korzystało z licencji na korzystanie z platformy zoom. W ciągu 4 lat stało się ona często wykorzystywanym narzędziem, też ze względu na niewątpliwą redukcje emisji związaną z ograniczeniem mobilności pracowników, też członków i członkiń stowarzyszenia. Także oszczędność czasu zużywanego na dojazdy ma tu olbrzymie znaczenie.

Od 2022r prowadzenie strony internetowej EKO-UNII www.eko-unia.org.pl przejął Paweł Pomian, który jest odpowiedzialny za media społecznościowe Stowarzyszenia.

Serwis eko.org.pl – prowadzony konsekwentnie przez Andrzeja Mazika- także zdołał obronić swoją pozycję lidera wśród witryn ekologicznych. Tu z kolei sukces zawdzięcza współpracy z FER.

Stowarzyszenie korzysta z komercjalnego konta Google i kont platformy ZOOM. Prowadzi nadal aktywną, skuteczną działalność na Facebooku, członkowie EU udzielają się również na Twitterze. Wydaje się, że sumienna praca w tych mediach da owoce i będzie stanowić najistotniejszy element komunikacji Stowarzyszenia w najbliższej przyszłości. Duże doświadczenie Zespołu w konstrukcji i obsłudze narzędzi internetowych wspierających zarówno komunikację z socjalmediami, jak i wewnętrzne funkcjonowanie organizacji zainspiruje nas do wypracowania oszczędzających czas a zarazem kontrolujących harmonogram procedur.

Media społecznościowe i strony internetowe

EKO-UNIA rozwija w 2023 r. aktywność w mediach społecznościowych i zyskuje coraz większe zasięgi. Media społecznościowe pozwalają docierać do sprofilowanych grup odbiorców zainteresowanych tematyką, ale także przyciągać zainteresowanie nowych osób. Podejmujemy liczne działania edukacyjne, w szczególności dotyczące klimatu i ochrony środowiska. Prowadzimy działania informacyjne dotyczące bieżącej sytuacji w kraju, głównie dotyczącej branży energetycznej. Ponadto informujemy o realizowanych przez nas działaniach. W odróżnieniu od wielu NGO zawsze staramy się wspierać działania innych organizacji pozarządowych udostępniać ważne materiały partnerów.

Nadal rozwijamy nasze media społecznościowe i stronę internetową, które nadzoruje i prowadzi Paweł Pomian, docierając do nowych grup oraz pozyskując nowych obserwujących.

Na Facebooku: https://www.facebook.com/EkoUnia/

Na Twitterze: https://twitter.com/EkoUnia

Strona internetowa: www.eko-unia.org.pl

V. Przedstawicielstwo w radach, komitetach, udział w koalicjach

Krzysztof Smolnicki członek Stowarzyszenia jest przedstawicielem FER i EKO-UNII i innych dolnośląskich organizacji ekologicznych w Komitecie Monitorującym FEDŚ Województwa Dolnośląskiego na lata 20 21-27 (komitet działał w2022r)

Alina Pogoda z PZS, jest też popartą i zgłoszoną przez nasza przedstawicielką EKO-UNII w KM FEDS na lata 2021-27, **jest stałym zastępcą jest Paweł Pomian**, członek Zarządu EKO-UNII

Stowarzyszenie jest członkiem następujących koalicji międzynarodowych i krajowych:

OCEAN2012, Shark Alliance, Dolnośląskiej Federacji Organizacji Pozarządowych, Koalicji Klimatycznej, Ogólnopolskiej Koalicji "Rozwój TAK – Odkrywki NIE", grupy na rzecz transformacji energetyki, międzynarodowej koalicji „Czas na Odrę"
EKO-UNIA jest członkiem-założycielem LGD Dobra Widawa, Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich, Koalicji Ratujmy Rzeki.

W 2018 r. zostaliśmy przyjęci na członka obserwatora **międzynarodowej Koalicji European Environmental Bureau**- EEB

Aktywnie uczestniczymy w działaniach międzynarodowej Koalicji „Czas na Odrę" oraz Koalicji Ratujmy Rzeki, którą współtworzyliśmy i która stała się jedną z najważniejszych grup społecznych sprzeciwiających się jednostronnej, „betonowej" gospodarce wodnej. Techniczny stosunek do wód prowadzi w Polsce do zwiększania zagrożenia powodziowego, dewastacji przyrody rzek oraz nieracjonalnych planów transportowych.

Załącznik - wybrane przykłady naszej obecności w mediach w roku

- **Morze możliwości dla mieszkańców. Turów „do końca świata i jeden dzień dłużej" to mit- 04.02.2024, Klaudia Urban**

Radosław Gawlik, prezes Stowarzyszenia Ekologicznego EKO-UNIA, tłumaczy: – Te nowe, zielone miejsca pracy są raczej dobre i konkurencyjne – dają mieszkańcom szansę na tańszą, czystą energię do gospodarstw domowych, biznesu ogrzewania i transportu. Dają szansę na wzrost oszczędzania energii i podniesienie standardu mieszkania przez renowację i ocieplanie budynków oraz zastąpienie brudnej energii powodującej smog, utratę zdrowia i życia.

– Przykładem dobrego przygotowania do odbioru europejskich środków na transformację energetyczną i społeczną, w tym obszarze edukacji, kultury transportu, rekultywacji terenów pokopalnianych jest region koniński, gdzie od 2020 r., w szerokim dialogu społecznym trwają prace nad optymalnym wykorzystaniem nowych możliwości rozwoju – mówi Tomasz Waśniewski, prezes Fundacji Rozwój TAK-Odkrywki NIE. – Pytam, dlaczego podobnie nie mogłoby się stać w Bogatyni i powiecie zgorzeleckim?

https://smoglab.pl/morze-mozliwosci-dla-mieszkancow-turow-do-konca-swiata-i-jeden-dzien-dluzej-to-mit/

- **Eko-Unia. Turów-problem transformacji do rozwiązania przez nowy rząd (eluban.pl – 22.02.2024)**

Organizacje pozarządowe wzywają rząd do ponadczasowego i ponadpolitycznego wspierania transformacji energetycznej i ochrony klimatu na Dolnym Śląsku.

https://www.eluban.pl/artykul/27594,eko-unia-turow-problem-transformacji-do-rozwiazania-przez-nowy-rzad

Jest wyrok w sprawie odkrywki węgla Turów. Greenpeace: ta kopalnia nie ma przyszłości (businessinsider.com.pl – 13.03.2024)

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie uchylił decyzję środowiskową dotyczącą kontynuacji wydobycia węgla brunatnego w kopalni Turów. To oznacza, że funkcjonowanie odkrywki po 2026 r. stoi pod znakiem zapytania. Wyrok jest nieprawomocny.

Na wyrok sądu entuzjastycznie zareagowała organizacja ekologiczna Greenpeace Polska. "Polska państwem prawa! Wojewódzki Sąd Administracyjny przyznał rację Fundacji Frank Bold, Stowarzyszeniu Ekologicznemu Eko-Unia

https://businessinsider.com.pl/biznes/jest-wyrok-w-sprawie-odkrywki-wegla-turow-greenpeace-ta-kopalnia-nie-ma-przyszlosci/096s24f

Ekolodzy grillują jeden z wariantów elektrowni jądrowej na Pomorzu
(biznesalert.pl – 14.03.2024)

Stowarzyszenie Ekologiczne Eko-Unia podnosi, że projekt pierwszej polskiej elektrowni jądrowej może zagrażać kondycji Morza Bałtyckiego. Ekolodzy odnoszą się do jednego z pięciu wariantów, którego chłodzenie ma polegać na zastosowaniu otwartego obiegu. Ich zdaniem, takie rozwiązanie może zaszkodzić biogeochemii akwenu.

https://biznesalert.pl/ekologia-eko-unia-elektrownia-jadrowa-pomorze-energetyka-atom/

20 tysięcy chętnych na sprzątanie Odry, a może być jeszcze więcej
(Radio Wrocław 23.04.2024)

W najbliższy piątek rusza 3. edycja międzynarodowej akcji Czysta Odra. Wolontariusze z Polski, Czech i Niemiec ruszą, aby pozbierać i wyłowić śmieci zalegające w wodzie i na brzegach rzeki.

https://www.radiowroclaw.pl/articles/view/140162/20-tysiecy-chetnych-na-sprzatanie-Odry-a-moze-byc-jeszcze-wiecej

Koszenie traw w mieście nie jest takie proste
(TVP3 Wrocław - 28.04.2024)

- Ekolodzy od lat apelują, żeby nie kosić zbyt często miejskich trawników. Argumentują, że pozwala to przetrwać niektórym owadom, w tym zagrożonym wyginięciem pszczołom, ale też przeciwdziała powstawaniu tak zwanych wysp ciepła. Taką strategię realizuje obecnie Wrocław. Radosław Gawlik Prezes Stowarzyszenia Ekologicznego EKO-UNIA przedstawia stanowisko w sprawie.

https://wroclaw.tvp.pl/77253999/koszenie-traw-w-miescie-nie-jest-takie-proste

Biomasa zamiast atomu? Przyjrzyjmy się propozycji aktywistów **(swiatoze.pl – 30.04.2024)**

Propozycja aktywistów z EKO-UNII: W 38. rocznicę katastrofy w Czarnobylu – największej katastrofy przemysłu atomowego w historii – aktywiści z EKO-UNII przedstawili konsekwencje planowanej budowy elektrowni jądrowej w Choczewie nad Bałtykiem oraz zaproponowali autorską koncepcję budowy ok. 4,5 GW mocy w biogazowniach rolniczych i komunalnych za 100 mld zł zamiast polskiego projektu atomowego.

Zdaniem aktywistów zrzeszonych w organizacji EKO-UNIA mitem jest niezbędność atomu w stabilizacji naszego systemu energetycznego. Ich zdaniem istnieje realna alternatywa – zwiększenie oszczędności energii oraz inwestycje w OZE.

https://swiatoze.pl/biomasa-zamiast-atomu-przyjrzyjmy-sie-propozycji-aktywistow/

Gorąco na Pomorzu ws. elektrowni atomowej. "To skandal i barbarzyństwo"
(Money.pl - 11 maja 2024)

Ekologowie biją na alarm. Chcą zatrzymania wycinki lasu pod budowę pierwszej elektrowni atomowej w Polsce. "Barbarzyńskie niszczenie przyrody, w sytuacji kryzysu klimatycznego i gdy nadal nie jest pewne, czy w ogóle powstanie, musi zostać natychmiast wstrzymane" - uważa EKO-UNIA.

https://www.money.pl/gospodarka/wrze-na-pomorzu-tna-las-pod-atom-to-skandal-i-barbarzynstwo-7026397575567872a.html

Polski atom ze sporym poślizgiem. Zaszkodzą mu protesty antyatomowych aktywistów? (OKOpress - 27 maja 2024)

Jeszcze nie wmurowano kamienia węgielnego, a już wiadomo, że budowa się opóźni. Polska elektrownia jądrowa ruszy do 2040 – a nie, jak planował rząd PiS, w 2033 roku. Opóźnienie częściowo dziedziczymy po poprzednikach – twierdzą rządzący.

- Dla proekologicznych, a jednocześnie nastawionych antyatomowo aktywistów to za mało. Protest skupia się wokół Eko-Unii, stowarzyszenia wielokrotnie występującego przeciwko pomysłowi budowy elektrowni atomowej, jednocześnie działającego jednak również w tematach regulacji Odry czy oddziaływania elektrowni Turów na okoliczne środowisko.

- „Na skutek nadania decyzji środowiskowej rygoru wycięto już ponad 40 ha lasu, pomimo że postępowanie odwoławcze nie zostało jeszcze zakończone. Jednocześnie Inwestor prowadzi dalsze działania w procesie inwestycyjnym, w oparciu o nieostateczną decyzję środowiskową. Rygor natychmiastowej wykonalności stał się bowiem narzędziem politycznym wykorzystywanym do procedowania dużych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z pominięciem standardów wynikających z wymagań prawa unijnego i przepisów krajowych. Podobna sytuacja miała miejsce z przekopem Mierzei Wiślanych, pracami regulacyjnymi na Odrze czy budową nowych dróg” – komentuje Radosław Gawlik, lider Eko-Unii.

- https://oko.press/elektrownia-jadrowa-opoznienie-protesty

Wrocławskie organizacje chcą większej Strefy Czystego Transportu. I to jak najszybciej (portalsamorzadowy.pl – 25.06.2024)

- Wrocławskie organizacje ekologiczne naciskają na miejskich radnych i prezydenta.. Chcą przyspieszenia w usuwaniu kopciuchów i wprowadzenia efektywnej Strefy Czystego Transportu w mieście.

- Dolnośląski Alarm Smogowy we współpracy z Stowarzyszeniem Ekologicznym EKO-UNIA zorganizował na wrocławskim rynku pikietę ws. jakości powietrza w mieście.

- Pikieta poprzedzała uroczystą sesję Rady Miejskiej Wrocławia. Ekolodzy naciskają na zdecydowane działania w usuwaniu kopciuchów oraz wprowadzenie efektywnej Strefy Czystego Transportu w mieście. Jak mówią, wbrew prowadzonej przez urząd kampanii promującej Wrocław jako miasto „czystego powietrza”, problem smogu nie zniknął i corocznie powoduje śmiertelność ponad 750 osób w mieście.

- https://www.portalsamorzadowy.pl/ochrona-srodowiska/wroclawskie-organizacje-chca-wiekszej-strefy-czystego-transportu-i-to-jak-najszybciej,553108.html?mp=promo

Góra niechcianych śmieci rośnie (serwisy.gazetaprawna.pl - 12.09.2024)

- Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA zaprezentowało raport na temat zaśmiecania miejsc wypoczynku. Wnioski nie są optymistyczne. Śmieci przybywa, w tym odpadów szklanych.

- – Nasze stowarzyszenie od wielu lat angażuje się w inicjatywy związane ze społecznym sprzątaniem. Uczestniczymy w Akcji Czysta Odra, w inicjatywie „Sprzątamy ze świadomością" i wspieramy inne tego typu aktywności. Problem odpadów wyrzucanych przez różne osoby w miejscach przyrodniczo cennych jest nam szczególnie bliski, dlatego postanowiliśmy się przyjrzeć bliżej temu zagadnieniu – wyjaśnia Paweł Pomian, członek zarządu Stowarzyszenia Ekologicznego EKO-UNIA.

- https://serwisy.gazetaprawna.pl/ekologia/artykuly/9601535,gora-niechcianych-smieci-rosnie.html

Kopalnia Turów może pochłonąć dawny kurort. Ekolodzy biją na alarm i walczą w sądach (TVN24 - 03.11.2024)

- Kopalnia Turów może pochłonąć dawny kurort Opolno-Zdrój na Dolnym Śląsku. Koncesja kopalni węgla brunatnego została przedłużona do 2044 roku. Członkowie stowarzyszenia ekologicznego EKO-UNIA złożyli szereg wniosków w celu ochrony zabytków Opolna.

- – Eksperci szacują, że wydobycie w Turowie skończy się po 2030 r. Biorąc to pod uwagę, zabytkowe Opolno-Zdrój nie może podzielić losu pobliskich Wigancic Żytawskich, która to miejscowość została zburzona na potrzeby kopalni Turów, a następnie okazało się, że jednak rozbiórka wsi nie była potrzebna. Patrzymy z olbrzymim niepokojem na brak działań nowego rządu, który popełnia błędy swoich poprzedników – mówi dr Hanna Schudy ze Stowarzyszenia Ekologicznego EKO-UNIA.

https://tvn24.pl/wroclaw/opolno-zdroj-kopalnia-turow-moze-pochlonac-dawny-kurort-ekolodzy-bija-na-alarm-st8157824

Wieczór z Dolnego Śląska: Zanieczyszczenie hałasem (radiowroclaw.pl – 06.12.2024)

Jaki powinien być poziom hałasu, ile decybeli jest szkodliwe oraz co zrobić, by chronić słuch? Jakie są dopuszczalne normy hałasu w środowisku pracy i innych miejscach, a także sposoby na obniżenie jego poziomu w naszym najbliższym otoczeniu? O tym porozmawialiśmy 6 grudnia o godzinie 20:00 w programie Wieczór z Dolnego Śląska.

Zanieczyszczenie hałasem poważnie wpływa na zdrowie i jakość życia, prowadząc do stresu, zaburzeń snu i chorób sercowo-naczyniowych. "Decybele Przyszłości" to ogólnopolskie badanie tego, jak poważnie samorządowcy traktują kwestię hałasu w przestrzeni publicznej. O tej akcji i hałasie porozmawialiśmy 6 grudnia o 20:00 w programie Wieczór z Dolnego Śląska.

Gośćmi Piotra Osowicza w studiu Radia Wrocław byli:

- Małgorzata Słowińska, Rodzice dla Klimatu
- Paweł Pomian, EKO-UNIA, dziennikarz, działacz społeczny
- Robert Suligowski, radny Koalicji Obywatelskiej
- Darek Hajduk, Komitet Społeczny "Stop Hałasowi we Wrocławiu".

https://www.radiowroclaw.pl/articles/view/146536/Wieczor-zDolnego-Slaska-Zanieczyszczenie-halasem

Wrocław niechlubnym rekordzistą. "Łyk powietrza może być śmiertelny"

(Polsat News – 24.12.2024)

- To narażenie mieszkańców, szczególnie najmłodszych i najstarszych (...) Dla takich osób łyk powietrza może być łykiem śmiertelnym - przekonywał prezes Eko Unii pytany o dramatyczny stan powietrza we Wrocławiu. Normy smogowe zostały tam w piątek wielokrotnie przekroczone, lecz mieszkańcy nie otrzymali ostrzeżeń. Wrocław był w piątek najbardziej zanieczyszczonym miastem w Europie.

- Dziwię się, bo te dane każdy może zobaczyć, te przekroczenia norm. Ktoś tutaj nawalił. Służby państwowe powinny informować, władze samorządowe powinny informować o takiej sytuacji, bo to jest narażenie mieszkańców, szczególnie najmłodszych, którzy mają niewykształcony system odpornościowy i najstarszych, którzy często są osłabieni chorobami i mają osłabiony układ odpornościowy. Dla takich osób łyk powietrza może być łykiem śmiertelnym - powiedział Radosław Gawlik, prezes stowarzyszenia Eko Unia w rozmowie z Polsat News.

https://www.polsatnews.pl/wiadomosc/2024-12-28/wroclaw-niechlubnym-rekordzista-lyk-powietrza-moze-byc-smiertelny/

Sprawozdanie przygotowali:

Anna Adamczyk, Hanna Schudy, Witold Miklaszewski, Andrzej Mazik, Radosław Gawlik, Paweł Pomian